

SANGSKATT: Mezzosopran Marianne Beate Kielland gjør en spenstig fortolkning av Catharinus Ellings tidlige sanger.

Norsk sangskatt

FORFRISKENDE SAMPILL: Catharinus Elling skrev melodien til «Småsporven gjeng i tunet» – og 200 andre sanger. Nå har mezzosopran Marianne Beate Kielland sunget inn 25 av de tidligste.

Album Klassisk

Marianne Beate Kielland
YOUNG ELLING

Marianne Beate Kielland, mezzosopran
Nils Anders Mortensen, piano
Sanger av Catharinus Elling
LAWO LWC 1072

Fin fortolkning av viktig, norsk sangskatt

ANMELDELSE

LARS FLYDAL
lars.flydal@vl.no

Alle er førsteinnsplinger og del av en viktig, norsk sangskatt.

Mezzosopran Marianne Beate Kielland og pianist Nils Anders Mortensen har sunget og spilt seg sammen gjennom en rekke prosjekter og opptredener. I dag er resultatet en leken ledighet – og stadig mer spennende, musikalske møter. De har en spenst i uttrykket som er verdt å følge. De er så samspilte at de kan tillate seg å utfordre hverandre, uten at det skurrer. Det er bare forfriskende og skaper en elegant dynamikk mellom to musikalske sjeler som kjenner hverandres puls.

Shakespeare. Catharinus Ellings sangskatt baserer seg på hans egen innsamling av folkemelodier. På denne platen er det også sanger til Shakespearetekster og en samling melodier til den tyske folke-musikksamlingen *Des Knaben Wunderhorn*. (som finnes i Mahlers kjente tonesetting.)

Her finnes også Ivar Aasens «Nordmannen» («Mellom bakkar og berg») i et alternativ til L.M. Lindemans kjente melodi.

Kjernesunn. På slutten av 1800-tallet var det trangt om plassen blant norske komponister. Men den 15 år eldre Grieg omtalte Elling som en «kjernesunn, lyrisk begavelse med en egenartet karakter». Han satte opp flere av Ellings romanser på egne konserter.

Kjernesunt er en god betegnelse på Ellings frodige sangskatt, og helt presis i forhold til det utadvendte og sympatiske inntrykket utøverne leverer.

Danser flyktningenes fortellinger

DOKUMENTARISK DANS: Koreograf Mirenka Cechova prøver å slite ut danserne så de skal kunne sette seg inn i flyktningenes situasjon.

ANE BAMLE TJELLAUG
ane.bamle.tjellaug@vl.no

– Jeg kunne ikke laget denne forestillingen hvis jeg ikke hadde snakket med flyktningene først, sier Mirenka Cechova.

Den tsjekkiske koreografen er i Norge med forestillingen *Sniper's Lake*, som har urpremiere i Bærum Kulturhus i morgen. Danseforestillingen er basert på samtaler koreografen og danserne har hatt med flyktninger i Bærum og Praha.

– Flyktningene har gitt oss fortellinger som danserne overfører til et fysisk språk. For oss er det viktig å prøve å forstå den følelsesmessige påkjenningen flyktninger i en ekstrem situasjon opplever, sier Cechova.

Fysisk teater. Forestillingen er en samproduksjon mellom tsjekkiske Spitfire Company og Bærum kulturhus. Kompaniet har hyret inn to norske dansere som har fått jobbe med dem, og

SPITFIRE COMPANY

- ◉ Tsjekkisk teater- og dansekompani
- ◉ Ble i 2014 i konkurranse med 600 andre, et av danseformidlingsorganisasjonen Aerowaves «Top 20 Priority Companies»
- ◉ Jobber i skjæringspunktene mellom moderne dans og fysisk teater
- ◉ Har urpremiere på forestillingen *Sniper's Lake* i Bærum kulturhus 26. mars
- ◉ *Sniper's Lake* er støttet med EØS-midler og koreografert av Mirenka Cechova
- ◉ Kompaniet har hentet to norske og tre tsjekkiske utøvere til forestillingen

Sniper's Lake er støttet av EØS.

– Vi traff Spitfire i fjor under en festival i Tsjekkia. De jobber i skjæringspunktet mellom fysisk teater og dans, og vi likte veldig godt hvordan dette var nytt og innovativt, sier produsent Marianne Bilger.

Hun mener samarbeid med internasjonale kompanier er viktig for å utvikle kompetanse lokalt.

– Dette er et samfunnsengasjert prosjekt, gjennom arbeidet med flyktninger, samtidig som det er kunstnerisk spennende.

Sliter ut danserne. Mirenka Cechova er opptatt av at danserne opplever noe som forandrer dem under prøveprosessen.

– Jeg prøver alltid å gi danserne oppgaver og hindringer som gjør dem modige og åpne. Enten ved utmattelse eller ved at de overvinnes frykten når de vet de står foran noe smertefullt. Det er en prosess som leder mot ærlighet og sannhet, men også empati når vi som utøvere prøver å forstå flyktningene og å over-

LØPING: Forestillingen *Sniper's Lake* handler om å løpe fra noe. Det tsjekkiske dansekompaniet har snakket med flyktninger som har fortalt hvordan det føles å være på flukt.

INSTRUERER LITE: – Danserne har fått rom til å skape sine egne bevegelser, sier koreograf Mirenka Cechova (t.v.).

sette det til dans.
 – *Så du sliter danserne ut?*
 – Å bli utslitt er en naturlig del av dans uansett, men hovedtemaet i denne forestillingen er å løpe, å være på flukt. Da tenker du ikke på at du blir utmattet, du bare prøver å komme deg vekk.
 En flyktning fra Afghanistan fortalte kompaniet om hvordan hun løp uten å tenke på hvor langt hun løp, hvor lenge hun løp

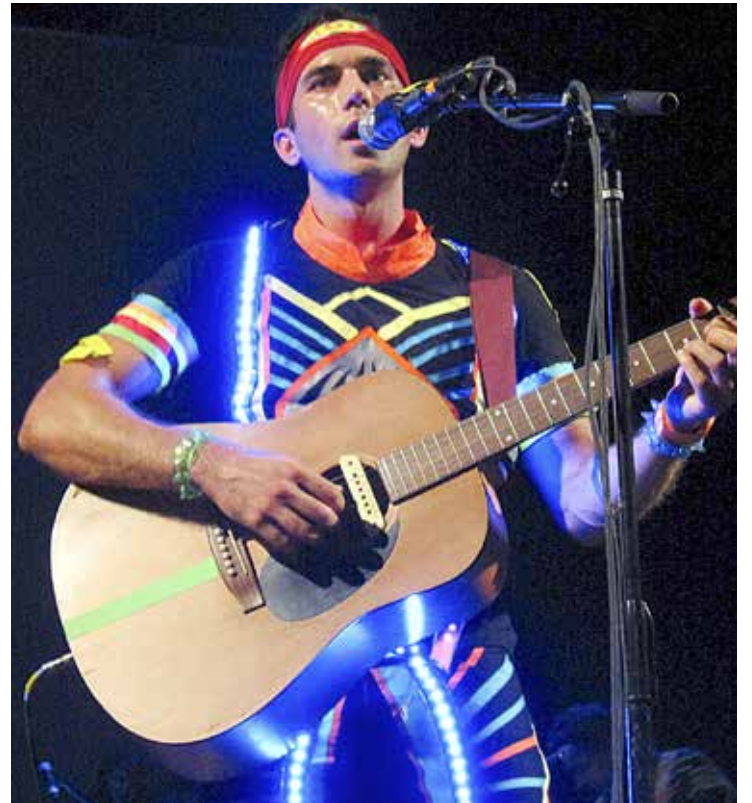
eller hvor fort hun løp.
 – Du bare løper. Du tenker heller ikke på om du er sterk nok, for det må du bare være for å overleve, sier Cechova.
 – Danserne kan aldri gjen-skape denne ekstreme situasjonen på scenen, men de kan prøve å komme til den utmattelsen.

Fortellinger om frykt. Cechova vil ikke si for mye om nøyaktig hva flyktningene fortalte dem. Fortellingene er for personlige.

– Men det er mange historier om frykt. Hva det betyr når noen sikter en pistol mot deg. Hvordan det føles å leve i totalt mørke i skogen i en uke uten mat og vann, og uten å vite om noen kommer etter deg.

– *Finnes det positive følelser her også?*

– Definitivt. Når du løper så du sliter deg ut, men kommer deg unna, får du følelsen av katarsis – en renselse. Når flyktningene rømmer, gjør de det fordi det finnes et håp. Og hvis du har håp, kan du overleve mye.

NY PLATE: Sufjan Stevens synger om sine følelser knyttet til sin avdøde mor på sitt sjuende album. Foto: Wikipedia Commons

På livet løs

MORENS DØD: Sufjan Stevens gjør den musikalske innpakningen så enkel og gjennomsiiktig som overhodet mulig, når han skal beskrive sorgen og tankene etter morens død.

ANMELDELSE

OLAV SOLVANG

olav.solvang@vl.no

Album Pop

Sufjan Stevens

CARRIE & LOWELL

Asthmatic Kitty

Dønn ærlig om sorg og savn.

Albumtittelen *Carrie & Lowell* henspiller på henholdsvis Sufjan Stevens mor og stefar. Vi blir invitert et inntil beinet ærlig og sårt tankemessig møte først og fremst mellom et barn og en mor. Det er artistens savn etter moren Carrie, som døde for litt over to år siden, som bringer ham så til de grader tett på hva døden og kjærligheten egentlig betyr for ham.

Greier han virkelig å gripe den gode kjærligheten? Eller den vonde kjærligheten? Eller lever han utenfor begge deler?

Usentimentalt. Det er rett på sak, usentimentalt, basert på minner og tanker rundt en mor som hadde et trøblete og turbulent liv med en psykiatrisk diagnose. Selv om utsagnet «how do I live with your ghost», i låten «The Only Thing», er hjerteskjærende, fremstår ikke Stevens som et offer. Bare en sønn, et menneske, som roper ut sin fortvilelse og frustrasjon når hun som fødte ham nå er borte for godt, ikke bare fraværende, som det kan virke som hun lenge har vært.

Som Job. Sufjan Stevens roper ikke ut sin fortvilelse i det store intet. «Lord, hear my prayer», ber han i «John My Beloved». «How, God of Elijah?» spør han i «Drawn To The Blood». Den kristne, alternative artisten, er

så fjernt fra den amerikanske kristenpop-industrien man kan komme, men har likevel gitt ut den beste «kristenpop-plata» man kan tenke seg med albumet *Seven Swans*. Her, noen år senere, er han mest som en Job som får lov å klage over det som plager ham.

Artisten som har en ikke imponerende stor, men likefullt bunnsolid fanskare, også i Norge, nøyer seg på sitt sjuende album med et minimalistisk lydbilde bestående av fortrinnsvis akustisk gitar og enkle lydtkreasjoner. Borte er den eksperimentelle trangten og de musikalske 180-graderssvingene, som har fått oss til å smile og humre fornøyd over hans atypiske pop-fremtoning. Tilbake står elleve enkle visepop-låter, med så mye luft og rom i seg at de reflekterende og ettertenksomme tekstene til fulle får den oppmerksomheten de skal ha.